

KARLOVSKÝ ZPRAVODAJ

PODZIM 2022 | VYDÁVÁ OBECNÍ ÚŘAD VE VELKÝCH KARLOVICÍCH | www.velkekarlovice.cz

Ustavující zasedání zastupitelstva obce

Vážení spoluobčané,

komunálními volbami, které se konaly 23. a 24. září 2022, skončil mandát stávajícím členům zastupitelstva obce. Upřímně a srdečně děkuji za dlouholetou práci paní Věře Jakešové, Ing. Jitce Ryplové, Ing. Petru Pšurnému, panu Josefu Štulerovi, panu Vladimíru Křenkovi, Bc. Aleně Janotové, Ivě Prejzkové DiS, Bc. Karlu Tomkovi a Jiřímu Jurečkovi, který 19 let vykonával funkci místostarosty a dále pokračuje jako zastupitel.

K volbám se dostavilo 1093 voličů, 821 občanů do volební místnosti nedorazilo. Odevzdáno bylo celkem 14 722 hlasů, které byly voliči rozděleny třem kandidujícím stranám v tomto pořadí:

1. SNK-SDRUŽENÍ I., 6 146 hlasů, 41,75% - 6 mandátů

Miroslav Koňářík, Mgr. Daniela Detriková, Mgr. Petr Koňářík, Jiří Jurečka, Silvie Rustlerová, Ing. Zdenek Juračák

2. Za naše Karlovice, 5 355 hlasů, 36,37% - 6 mandátů

Bc. Jitka Petřeková, Jiří Vašut, Ing. Petr Zvěřina, Ing. Aleš Frydrych, MUDr. David Nosek, Bc. Iveta Válková

3. KDU-ČSL, 3 221 hlasů, 21,88% - 3 mandáty

Ing. Robert Valchář, Petr Koňářík, Josef Vašut

Děkujeme všem občanům, kteří se komunálních voleb zúčastnili.

Na základě výsledků voleb proběhlo 20. října tohoto roku 1. zasedání nově zvoleného zastupitelstva obce za účasti všech členů zastupitelstva a 39 hostů - občanů Velkých Karlovic.

Veřejným hlasováním zastupitelů byl starostou obce zvolen pan Miroslav Koňářík, místostarostou pan Josef Vašut. Dalšími členy rady obce byli zvoleni pan Petr Koňářík, Ing. Zdenek Juračák a paní Silvie Rustlerová.

Předsedou finančního výboru byl zvolen Mgr. Petr Koňářík, dalšími členy jsou: MUDr. David Nosek, pan Josef Adam, paní Andrea Křenková, Ing. Jaromír Holčák, Ing. Petr Pšurný a pan Petr Ondřejka.

Kontrolní výbor bude pracovat ve složení: předseda Ing. Robert Valchář, Bc. Iveta Válková, Ing. et Ing. Václav Paprskář, Ing. Josef Koňářík, Bc. Alena Janotová, Mgr. Daniela Detriková a pan Jiří Jurečka. Snad všichni navážeme na dosavadní dobrou spolupráci.

Program zasedání byl na návrh MUDr. Davida Noska rozšířen o bod „Rekonstrukce zdravotního střediska“. Po dlouhé diskuzi, do které se zapojila i veřejnost, došlo k usnesení, že na I. zasedání rady obce budou pozváni MUDr. Nosek i MDDr. Neubauer ke sladění dalšího postupu stavebních prací týkajících se rekonstrukce ordinace praktického lékaře.

Více informací najdete na internetových stránkách obce: www.velkekarlovice.cz nebo v mobilní aplikaci.

Podzimní výsadba - jarní překvapení

travnatý vnitřní prostor okružní křižovatky v nedávných dnech nově vysázely paní Marcela Jurečková a paní Eva Václavková. V jarních měsících by nás měla překvapit kvetoucí zahrada. Květinovou výsadbu sice obec objednala, ale při platbě jsme zjistili, že vše je uhrazeno panem Josefem Holčákem - Barčenským. Jožko, mnohokrát Ti děkuji.

Miroslav Koňářík, starosta obce

V tomto čísle si můžete přečíst

Před 70 lety stavěl naši školu (život a osudy Františka Lukáše) str. 5

Karlovtí senioři a jejich zajímavé akce str. 7

Úspěchy našich hasičů str. 9

První svatě přijímání a obnovená tradice mše kapličky Za Miloňovú str. 12

Jubilanti za III. čtvrtletí 2022

80 let

Karel Chromčák
Ludmila Kolářová
Karel Kysučan
Jiřina Bilová
Zdeňka Jakubcová
Marta Pastuchová
Libuše Frydrychová
Alžběta Janíková

85 let

Marie Jurečková
František Večeř
Marie Oravcová
Marie Křenková

Více jak 90 let

Josef Oravec 94 let
Anna Matochová 96 let

Všem srdečně blahopřejeme!

Ocenění dárci krve

Nedávno přišla zpráva od statutární zástupkyně oblastního spolku Českého červeného kříže ve Vsetíně, paní Jany Sklářové, že Jiří Minarčík a Milan Vachala z Velkých Karlovic se stali držiteli **Zlatého kříže 3. řádu MUDr. Jana Jánského**. Každý z obou jmenovaných daroval krev již osmdesátkrát.

Za svou obětavost si Jiří Minarčík i Milan Vachala zaslouží velké poděkování a obdiv.

Informační centrum a muzeum Velké Karlovice - ohlédnutí za letní sezónou

Letní sezóna v Karlovském muzeu byla velmi úspěšná. Co se týká návštěvnosti turistů tak i probíhajících akcí, které se konaly již bez omezení. V letošním roce se nám po dvou odložených ročnících podařilo uskutečnit první setkání Nositelů tradice z Valaška. Tohoto setkání se zúčastnilo 12 držitelů titulu Nositel tradice lidového řemesla. Ukázky různých řemesel mají seznámit mladší generaci s mnohdy zapomenutými řemesly. Doufáme, že se nám to v příštích letech bude dařit.

Další velkou akcí ve spolupráci s obcí Babín byl Hrnčířský den, který má v naší obci již dlouholetou tradici. Dospělí i děti si mohli vyzkoušet točení na hrnčířském kruhu pod vedením dvou zkušených keramiků, a to pana Dančáka a pana Holmy. Návštěvníci obdivovali a často si i zakoupili ručně vyráběné keramické produkty.

Po dvou letech se mohlo uskutečnit v plném rozsahu 26. Setkání řezbářů u Karlovského muzea. Jako již tradičně se řezbáři začali sjíždět ve čtvrtek 4. srpna a během čtyř dnů předváděli své umění přihlížejícím návštěvníkům. Tato akce byla opět uskutečněna ve spolupráci s obcí Babín, odkud přijelo ukázat své dovednosti 5 řezbářů. Velice příjemné dny doprovázely různé cimbálové muziky, které podtrhly atmosféru. V pátek 5.8.2022 se uskutečnil v rámci Setkání řezbářů koncert skupiny Javory, který příjemně naladil všechny posluchače.

V době prázdnin byla ve stodole za Karlovským muzeem otevřena výstava strašidel, která potěšila nejvíce malé návštěvníky našeho muzea. Výstava obsahuje interaktivní prvky s možností využití fotokoutku. Tato výstava se stala zpestřením naší expozice v Karlovském muzeu a je hojně využívána rodinami s dětmi. Výstavu vytvořila šikovná maminka na mateřské dovolené žijící ve Velkých Karlovicích Veronika Koňářková, a tímto bychom jí chtěli poděkovat za tuto aktivitu a snahu přinést naší obci něco nového.

Podzimní akce:

24.9.2022 se konal Myslivecký den a otevření rybářské výstavy

27.11.2022 Kateřinský jarmark

27.11.2022 výstava betlémů

27.11.2022 vernisáž výstavy Stopy lidského umu

Děkujeme všem, kteří přišli podpořit naše kulturní a společenské akce.

Podzimní akce IC Zvonice Soláň

8. 10. - 22. 11. 2022 Výstava obrazů a autorské ilustrace na českém porcelánu - Pravoslav Dorda a jeho dcera Markéta Holišová

15. 10. 2022 byla beseda s Josefem Vejvodou, synem slavného hudebníka, skladatele, kapelníka a autora po celém světě proslavené polky „Škoda lásky“ Jaromíra Vejvody, od jehož narození 28. března uplynulo 120 let.

24. - 30. 10. 2022 Týden turistických informačních center ČR. Ve vazbě na Světový den pro rozvoj informací vyhlásila A.T.I.C. ČR na období od 24. do 30. října týden turistických informačních center ČR.

5. 11. 2022 Vanda Vrllová - přednáška se znalkyní bylin a lidového léčitelství

26. 11. 2022 Vánoční výstava - Antonie Dostálková - Modrobílé vánoce - modrotisk

11. 12. 2022 Vánoční pečení perníčků

Pečení a zdobení perníčků. Vůně medu a perníkového koření je v řadě domácností symbolem adventu. Tradiční ukázka pečení perníčků v kachlových kamnech a jejich zdobení nejen pro děti, ale pro všechny, kteří se těší na vánoční čas.

28. 12. 2022 Vánoční koncert - FLAŠINETÁŘI

Koledy nejen české a slovenské, ale i zahraniční, písničky o zimě, o čekání na Vánoce, o těšení se na Ježíška, o koulovačkách a sáňkování, o sněhu, mrazu i o Mrazíkovi.

Podzim ve Valašském atelieru u Hofmanů

Milí Karlovjané,

krásné léto nám skončilo a máme tu větrný barevný podzim, který na Soláni i u nás v galerii hýří barvami.

Zásahu na tom mají především obrazy Pavla Vavryse, rodáka z Mikulčic.

Jižní Morava je svět sám pro sebe, je to svět s vůní vína, sluncem, tancem, svět silného folklóru sahajícího hluboko do podvědomí lidí, kteří tam žijí. Kořeny Pavla Vavryse jsou v jeho malbě plné života a barvy pevně zakotvené.

Keramika, která doplňuje tuto výstavu, pochází z atelieru IN VIVA se sídlem v Bratislavě. Svou barevností tvoří nádhernou společnou symbiózu.

Přijďte potěšit své oko i duši a vnímejte krásu umění a přírody, která se u nás snoubí v plné míře. Čeká nás těžké období po všech stránkách, naberte tedy sílu z posledních slunečných dnů.

Pokud Vás návštěva Soláně a podzimní výstavy alespoň trochu potěší, pak tedy naše práce není zbytečná.

Marcela Vajceová

Stopy lidského umu - příběhy mlýnů, kováren či milířů

Zveme Vás na výstavu Stopy lidského umu v Karlovském muzeu věnovanou výrobním a zpracovatelským provozům na území bývalého rožnovského panství. Na výstavě se dozvíte o mlýnech, pilách, valchách, sklárnách, milířích, hamrech, salajkárnách, kovárnách, bělárnách, vápenkách, sušárnách, cihelnách, těžebnách a dalších předindustriálních technických provozech ve Velkých Karlovicích a v obcích podél Rožnovské Bečvy a Bystřičky. Výstava představí, kde tyto objekty stály, jak fungovaly, odkud braly suroviny, za jakých okolností vznikaly a zanikaly, jaké vzpomínky a příběhy se s nimi pojí a jakou roli hrají v současné krajině Rožnovska. Cílem výstavy je přispět ke zviditelnění a ochraně tohoto typu kulturního dědictví. Více informací o projektu lze nalézt na stránce <https://stopyumu.cz>

Přemysl Mácha, Etnologický ústav AV ČR, macha@eu.cas.cz

Týden kultury vydělal 180 000 korun pro mobilní hospic

Charitativní festival Týden kultury na Valašsku, který pořádá Resort Valachy v závěru prázdnin, opět pomohl potřebným. Získanou částku 120 tisíc korun převzali v závěru festivalu zástupci mobilního hospicu Strom života. „K této sumě se navíc přidalo dalších 60 tisíc korun přímo od diváků, kteří přispěli nákupem rukodělných výrobků u stánku hospice a také při dražbě sochy anděla před představením Čtyři dohody. Děkujeme všem, kteří festival navštívili a pomohli dobré věci,“ říká Zuzana Vašutová, ředitelka Spa hotelu Lanterna, která společně s Jaroslavem Duškem předávala šek za Resort Valachy. Festival pod šapitó letos nabídl 9 představení pro dospělé i děti, která zhlédly čtyři tisícovky návštěvníků.

Lanterna má po rekonstrukci (nejen) novou terasu

Jak jste si jistě všimli, Spa hotel Lanterna procházel v minulých měsících rekonstrukcí. Co je tu tedy nového? Bezpochyby nejviditelnější změnou je dostavba venkovní terasy. Na tu navázala rekonstrukce hotelové restaurace, v níž přibyl celodenní lounge bar s vinotékou. Jste srdečně zváni: zastavte se na šálek kávy, drink nebo nové speciality podzimního menu a přesvědčte se sami. Součástí rekonstrukce byla i dostavba průčelí, díky čemuž se rozšířily některé pokoje o zimní zahradu či balkon. Díky dostavbě terasy se Lanterna stala také atraktivnějším místem pro svatby s možností obřadu pod širým nebem.

Bistro Razula na podzim uzavřeno

Bistro Razula s koncem letní sezóny ukončilo svou běžnou provozní dobu, v současné době není otevřeno ani o víkendech. Frgály je možné po tuto dobu zakoupit v recepcích hotelů Lanterna a Horal.

Lyžařská škola Razulák hledá instruktory

Všem, kteří hledají zimní brigádu a baví je práce s dětmi, nabízí příležitost Lyžařská škola Razulák. Můžete rozšířit řady instruktorů lyžování a snowboardingu na sjezdovce Horal. Zájemcům škola nabízí i možnost získat potřebnou licenci při základním kurzu instruktorů lyžování, který se bude konat 18. - 23. 12. přímo ve Velkých Karlovicích, v hotelu Galik.

Chystané akce v Resortu Valachy:

- 5. 11. Degustační večer s Vinařem roku Jiřím Uherkem v hotelu Lanterna
- 11. - 20. 11. Svatomartinské hody
- 16. 11. Noc bílých lanýžů ve Spa hotelu Lanterna
- 30. 11. - 2. 12. Umění být zdravý a emoční mistrovství (J. Ševčíková, J. Vojáček)
- 3., 10. a 17. 12. Kurz pečení vánočky
- 16. 12. Etiketa stolování s Ladislavem Špačkem

Více na www.valachy.cz/akce

Martina Žáčková

Podpořte „Příběh skautingu na Valašsku“

Skauti ze Vsetína a jejich příznivci připravují výpravnou publikaci o více jak stoleté historii skautingu v regionu. Záměrem je nejen mapovat počátky a průběh tohoto společenského fenoménu, který vznikl na začátku minulého století ve Velké Británii, ale především pestrými formami přiblížit, co vše se pod jedním, laiku nevšedním, pojmem může ukrývat. Že to nejsou jen typické tábory a kroje, ale celá plejáda nejrůznějších akcí a aktivit, které skauti prožívají během celého roku ve svých klubovnách, výpravách, o víkendech i všedních dnech.

I vy můžete přispět ke vzniku publikace - pokud jste v dětství skautovali a máte z té doby ještě nějakou památku, fotografii, zápisník, kroniku či zajímavou vzpomínku, podělte se o ní. Zvláště cenné jsou z míst, kde skautské oddíly již nyní nejsou, ale svého času byly významnou součástí společenského života (ať to bylo během první republiky, po válce, v letech 1968 - 1970 či po roce 1990). Vítané jsou rovněž pamětihodnosti skautování vašich rodičů, prarodičů či příbuzných a známých. Pošlete nám skeny těchto dokumentů nebo nějakou informaci na e-mailovou adresu pribehskautingu@oldskaut.cz, případně volejte na 737 249 211. Autoři připravované publikace vás v této věci sami rádi navštíví.

Děkujeme za pomoc a spolupráci!

70. výročí od ukončení provozu v Národní škole U Kostela

Tato národní škola byla předchůdkyní současné školy U Kostela a stála přibližně v místě letos zbourané prodejny JEDNOTA. Byla postavena v roce 1879 v ceně 9 000 zlatých, stavba trvala jeden rok a slavnostně vysvěcena byla 21. září 1879. Měla 3 třídy, ale zpočátku se vyučovalo pouze ve dvou. Celkem bylo zapsáno 315 dětí, avšak navštěvovalo ji v 1. třídě 117 a ve 2. třídě 86 žáků. Ostatní děti pro velkou vzdálenost a neschůdné cesty do školy nechodily. Řídícím učitelem byl ustanoven Florian Schulla. Tehdejší starosta Salomon Reich financoval celé vnitřní vybavení, pomůcky, zasloužil se o založení a udržování školní zahrady. Každý rok na Vánoce věnoval 100 zlatých na nákup oděvů a obuvi pro chudé žáky. Od roku 1883 platil nejchudším dětem v zimním období teplé obědy, které dodával řezník Olšák. Kvůli lepší dostupnosti vzdělání pro děti ze vzdálenějších míst obce byly zřízeny dvě expozitury, jedna na Soláni a druhá v Miloňově.

Ke zkvalitnění výuky obdržela škola zásluhou

rodiny Reichů vzácný dar. Bylo to 54 kusů učebních pomůcek od slavného cestovatele doktora Emila Holuba z výzkumné cesty po Africe. Některé z pomůcek jsou dodnes uloženy v přírodopisném kabinetě základní školy.

Jak přibývalo dětí, přibývaly i třídy, v roce 1920, kdy byl řídícím učitelem jmenován Dagobert Berg, se vyučovalo pět ročníků. O čtyři roky později, v roce 1924, se škola přeměnila na šestitřídní obecnou školu.

V roce 1930 byla dostavěna měšťanská škola (nyní obecní úřad), kam přecházeli žáci, kteří chtěli pokračovat ve vzdělávání, proto ve škole u kostela žáků ubylo a změnila se opět na pětitřídní.

V roce 1939 byl správou pověřen Metoděj Dušek. Za 2. světové války byly obě školy zabrány německým vojskem, vyučování bylo velmi ztížené.

Po válce byl ustanoven řídícím učitelem školy Jindřich Vašut. Hned po válce se ukázalo, že školní budova je ve velmi chatrném, až životu nebezpečném stavu. Začalo se s plánováním a přípravou nové školní budovy, která slouží po několika přestavbách svému účelu dodnes. Velkou zásluhu na postavení školy měli občané Velkých Karlovic, kteří brigádnicky vykonali 60 % všech stavebních prací.

Zchátralá budova bývalé Národní školy před demolicí

Poslední učitelský sbor v roce 1952 - sedící Ludmila Divílková, Jindřich Vašut, stojící Milada Orságová, Josef Tichý, Jarmila Vašutová. Archiv ZŠ Velké Karlovice.

Se starou školou se 31. srpna 1952 rozloučil ředitel školy Jindřich Vašut těmito slovy: „Loučíme se se starou školou, v níž od roku 1879 do 30. června 1952 byla vychovávána a vyučována karlovská mládež. Byla svědkem utrpení i rozmachu českého národa, v jejích prostorách se odrážely radosti a bolesti dědiny. V jejích třídách se zasívalo do prostých myslí valašských ogárků a cérek símě vědění, osvěty a kultury. V ní jsem byl žákem i ředitelem školy. Bylo mně přáno, jako poslednímu řediteli školy, uzavřít naposled dveře staré školní budovy u kostela. Byla stará, vetřká, již nemoderní - dosloužila. Loučíme se s ní s bolestí, jako s něčím, kde jsme nechali kus života, jako s něčím, co jsme měli rádi. Děkuje ti, stará školičko, za všechno, co jsi pro nás byla!“

Další léta sloužila budova bývalé školy jako byt a skladiště JZD a prodejního družstva JEDNOTY. Někdy čas v ní byl tzv. žňový útulek, kde bylo postaráno o malé děti pracovníků a pracovník družstva v době žní.

Podle článku Karla a Vladimíry Vašutových z knihy „Velké Karlovice 1714 - 2014“ upravila Jitka Ryplová

Před 70 lety stavěl naši školu

Motto: „Vyučováním se učíme“ (Lucius Annaeus Seneca, římský stoický filozof)

Ve Vsetíně bydlí paní Eva ŽÁRSKÁ, která je dcerou stavitele Františka LUKÁŠE (1901 - 1981), jenž v padesátých letech minulého století dozoroval výstavbu budovy naší školy. Protože si připomínáme 70. výročí naší školy, požádala jsem paní Evu Žárskou, aby na svého otce zavzpomínala. V červenci jsem od paní E. Žárské obdržela čtyřstránkový, pečlivě zpracovaný životopis stavitele Františka Lukáše, z něhož jsem si (vzhledem k rozsahu obecního zpravodaje) dovolila vybrat pouze několik částí. Slova paní E. Žárské, která cituji, uvádím v uvozovkách.

V mrazivé zimě 26. února prvního roku dvacátého století se manželům Janu a Rozíně Lukášovým narodil prvorozený syn František. Jeho maminka byla dcerou pasekáře z Velké Lhoty, jeho otec byl dělník v kamenolomu, pocházející z Růždky.

„Otců chudoba nijak zvlášť netrápila, většina dětí tehdy na tom byla podobně. Těžce však nesl, když jako dospívající výrostek musel i v 11 jít do kostela v papučích, na boty peněz nezbývalo. Na dřevěných schodech kostela (ve Hrubé Lhotě, poznámka autorky) proto co nejvíce dupal.“

Zásadní vliv na profesní zaměření Františka Lukáše měla stavba přehrady Bystřička v letech 1908 - 1912. Ze školy chodil na stavbu, kde pracoval jeho strýc O. Hlaváč, a pozoroval přehradu, jak roste, a uvažoval si, že jednou bude také stavět.

V letech 1916 - 1918 se František Lukáš vyučil zedníkem a od té doby se musel spoléhat jen na sebe. Od roku 1919 pracoval na velkých průmyslových stavbách, při zaměstnání získal navíc tesařskou profesi. Od počátku roku 1922 do poloviny roku 1923 absolvoval vojenskou prezenční službu. Poté ukončil studia na Střední průmyslové škole stavební v Brně a v roce 1927 se oženil s Lydí Kočibovou, v níž našel spolehlivou a věrnou celoživotní partnerku. Manželé Lukášovi vychovali 6 dětí, jednoho syna a pět dcer. Po vyhlášení mobilizace v roce 1938 nastoupil k ženijnímu útvaru. Těžce nesl zradu v podobě Mnichovské dohody, záhy se zapojil do protinacistického odboje v ilegální skupině starosty Vsetína Josefa Sousedíka.

„V prosinci 1939 po čtrnáctidenní teoretické a praktické zkoušce před zkušební komisí při Zemském útvaru v Praze získal oprávnění užívat titul stavitel. Vystřídal několik stavebních firem a v roce 1939 nastoupil jako asistent, později jako společník firmy Technické stavební kanceláře Alois Sedlář a František Lukáš ve Valašském Meziříčí. Před 2. světovou válkou se urychlovala výstavba pobočky Zbrojovky Brno na Vsetíně, polostátního podniku. Na větší zakázky bylo nutno již tenkrát vyhlášovat výběrové řízení. Otcova nabídka při podobných akcích nebývala nejnižší, ale skýtala záruku kvalitní odvedené práce.“

Výběrové řízení bylo vypsáno i na stavbu naší školní budovy. Do této veřejné soutěže se přihlásila i firma Františka Lukáše.

„Byla vybrána firma, která podala cenově nejnižší nabídku, o statisíce korun nižší, než byla nabídka otcovy firmy. Námitky, že za uvedenou cenu nelze stavbu realizovat v projektovém rozsahu, nebrala obec na vědomí tak dlouho, až musela stavbu pro nedostatek financí zastavit a otec ji pak dokončoval až po válce.“

Stavby, které dozoroval stavitel František Lukáš, jsou rozestry na mnoha místech našeho okresu. Paní Eva Žárská k této skutečnosti uvedla následující.

„Na povolání stavitele je záviděníhodné, že po dlouhou dobu, někdy po celé věky přetrvává jeho dílo. Dodnes mne potěší pohled na stavby, které realizoval, a některé bych zde ráda uvedla: škola a nádraží Nový Hrozenkov, škola Halenkov a již zmíněná škola Velké Karlovice, budova bývalého Okresního úřadu a pošty na Vsetíně, pro majitele firmy Thonet zámečky v Dinotici a Kychově, mnoho objektů ve Zbrojovce Vsetín i závodu Jablunka, nádraží Jablunka, sklad Travinářské stanice v Rožnově, již uvedený chirurgický pavilon vsetínské nemocnice, později i kuchyně a rekonstrukce objektu interny, stavba vrátnice. Nejvýše je hodnocena stavba obchodního domu Rodinger, kterou realizoval dle návrhu architekta L. Hilgerta, památkově chráněná jako významný objekt moderní funkcionalistické architektury.“

Františku Lukášovi bylo několikrát nabídnuto členství v KSČ. Vždy odmítl, v roce 1948 byl na pět dnů zatčen Veřejnou bezpečností.

„K otcovu zatčení došlo už na podzim 1948 na základě falešného udání zpracovaného tak nevěrohodně, že dokonce tehdejší šéf STB soudruh Dvořák nějakou dobu odolával naléhání velitele četnictva s. Beneše na otcovo urychlené zadržení. Těch pět dnů otcova zadržení bylo pro naši rodinu velmi těžkých, i když jsme byli zahrnuti zcela mimořádnou účastí a solidaritou přátel, příbuzných a známých. Jeden z otcových stavbyvedoucích, komunista, solidní a čestný člověk pan Macek, začal připravovat protestní demonstrace bývalých zaměstnanců. Naštěstí byl otec propuštěn dříve, než se uskutečnila.“

Otec nevyužil nabízené možnosti přeciť si, kdo ho udal a ohrozil jeho život a svobodu. Po roce 1989 jsem v této věci žádné doklady nezískala, údajně vše bylo skartováno.“

Od roku 1965 byl František Lukáš zaměstnán ve výrobním družstvu Stavba Vsetín. V letech 1968 až 1971 vedl stavbu výškového domu - „věžáku“ u autobusového nádraží ve Vsetíně. V letech 1974 - 1977 dohlížel na stavbu smuteční obřadní síně ve Vsetíně. V roce 1979 následovala stavba sborového domu Horního sboru Českobratrské církve evangelické.

„Teprve tato stavba byla ve skutečnosti jeho stavbou poslední. Kolaudace se již nedožil. Do roku 1981 vykonával funkci odborného stavebního dozoru pro akce MěNV na Vsetíně. Ještě k nemocničnímu lůžku, na němž strávil posledních pět dnů života, za ním přicházeli pracovníci z dozorovaných staveb pro radu.“

Zemřel pokojně 3. září 1981. Ke hrobu ho vedle rodiny, přátel a známých doprovázel početný zástup příslušníků státních profesí, lékařů, kteří si pamatovali a vážili jeho zásluh při stavbě nemocnice, a evangelických farářů, neboť v širokém okolí nebyl snad jediný sbor, kde by zcela nezištně neposloužil svou odborností. Žil pod zorným úhlem věčnosti. Památka spravedlivého požehnaná.“

Mezi spolupracovníky Františka Lukáše patřil i Michal Solanský (11.12.1886 - 6.4.1976).

Marie Mikulcová

Karlovský trojlístek informuje

V měsíci srpnu se pro děti zavřely dveře naší školky, ale vstupní brána zůstala otevřená pro stavební stroje a stavební techniky, kteří nám během letních prázdnin dokončili rekonstrukci školní zahrady. Naše děti se tak mohly 1. září těšit na nové hřiště s povrchem z EPDM materiálu, jehož součástí jsou grafické motivy s dopravní tematikou (okružní křižovatka, přechody pro chodce, semafor, dopravní značení) a sportovními aktivitami (twister, skok do dálky z místa, skákací panák a hra zrcadlo). Prostřednictvím tohoto dopravního hřiště budeme naše děti seznamovat se základními pravidly silničního provozu. Rovněž bylo realizováno zastínění pískoviště, a to jak prostřednictvím stínící plachty, tak stínící pergoly, jejíž součástí je i dětská kuchyňka a ponk pro rozvoj polytechnického vzdělávání. Stávající herní prvky byly doplněny o dětskou závěsnou houpací síť, závěsný řetězový balanční most a kreslicí tabuli. Během realizace dopravního hřiště došlo také k rekonstrukci chodníků v areálu mateřské školy. Ještě nás čeká kompletní oprava našich stávajících dřevěných zahradních prvků, na kterých se již podepsal zub času a také klimatické podmínky u nás na Valašsku. Tímto bych chtěla poděkovat obecnímu zastupitelstvu za navýšení finančních prostředků potřebných pro modernizaci naší školní zahrady. Tu mohou využívat také děti do 7 let, které nenavštěvují naši mateřskou školu, a to v doprovodu dospělé osoby. Provozní doba školního hřiště je pro tyto děti od dubna do října pouze za provozu mateřské školy od 14:00 do 16:00 hod.

Ve školním roce 2022/2023 se u nás vzdělává 72 dětí, z toho 19 nově přichozích kamarádů, 27 dětí se bude připravovat na vstup do základní školy. Ve třídě Motýlků přivítala naše nejstarší děti paní učitelka Iva Podešvová a paní ředitelka Mgr. Jana Maňáková. Ve třídě Včelíček vzdělává děti paní učitelka Jana Židová, Jarmila Dukátová a asistentka pedagoga Ing. Petra Mierzwická. Ve třídě Berušek pomáhá s adaptací našim nejmladším dětem paní učitelka Veronika Valchářová a Elisabeta Šibalová za podpory chůvy Mgr. Lucie Valigurové. Provozními zaměstnanci, kteří tvoří stálý kolektiv, jsou vedoucí stravování/účetní Jarmila Plánková, kuchařka Irena Mužíková, domovnice Blažena Pochybová a uklízečka/pomocná kuchařka Monika Válková.

I tento školní rok nás čeká mnoho zajímavých akcí, o kterých vás budeme pravidelně informovat.

Za celý kolektiv mateřské školy Vám přeji krásný a slunný podzimní čas.

Jana Maňáková

Karlovští senioři v roce 2022.

„Trápení přicházejí proto, abychom si uvědomili, jak dobře nám bylo před tím, než přišla.“

Začátek letošního roku byl přece jen o něco lepší než ten loňský. I když téma covidu bylo pořád ještě aktuální, obnovili jsme naše společné schůzky již na konci února. A doufáme, že situace zůstane nadále příznivá a budeme se zase scházet až do konce roku.

Nezůstali jsme ale jen u našich schůzek, také se nám podařilo uskutečnit i několik pěkných akcí.

V březnu jsme navštívili naše karlovské muzeum, abychom si prohlédli výstavu krojů. Výklad nám poskytla odbornice na valašské kroje paní Vladimíra Vangorová. Valašské kroje jsou si velmi podobné, přesto ale má každá oblast své odlišnosti v barevnosti výšivek a dalších částí oděvu. Valašské kroje nejsou tak honosné jako v bohatších krajích, přesto jsou krásné a snad zůstanou ještě nějakou dobu zachovány. I když jsou k vidění již jen na folklorních, nebo jiných vystoupeních. S paní Vangorovou jsme prožili příjemné dopoledne, za což jí velmi děkujeme.

V dubnu jsme měli zajímavou besedu s panem Josefem Zbrankem, který nám přiblížil a objasnil činnost hasičů u nás. Dozvěděli jsme se, že v obci máme šest hasičských sborů. Jsou to požární sbory v Léskovém, Podtátém, Jezemém, v Tisňavách, u Kostela a také stále fungující požární sbor ZD. Dále, že jsou hasiči profesionální, pak poloprofesionální, ti jsou v Karolince a mají pohotovost. Jsou také závodní požární sbory a ostatní sbory bez techniky. Naši hasiči mají techniku starou, jako jsou Tatry a Pragy, a nyní i Tatra novou, která je v hasičské zbrojnici u kostela. Doménou hasičů je zejména hašení požárů, letos jich bylo v naší obci několik. Hasiči zasahují také u dopravních nehod, při živelných pohromách nebo při ošetření zraněných v těžko přístupném terénu. Práce profesionálních hasičů i těch dobrovolných bychom si měli opravdu vážit, nikdy nevíme, kdy budeme potřebovat právě jejich pomoc.

O činnosti našich hasičů jsme pravidelně informováni jak v našem zpravodaji, tak v oblastním tisku - Jalovci. Hasiči pořádají hodně akcí a zejména soutěží, ve kterých jsou velmi úspěšní. A to nejen muži, ale i naše hasičky a náš mladý hasičský dorost.

Beseda s panem Zbrankem byla velmi poučná, ale i zábavná, za což mu patří náš velký dík.

V květnu jsme si zopakovali besedu s Policií ČR. Byla to již v pořadí třetí beseda se zástupcem Policie ČR ve Vsetíně, panem Malcharčíkem, který tentokrát vybral téma ochrany našeho soukromí, našich obydlí a našeho majetku. Například, jak nenaletět různým šmejdům po telefonu nebo těm podomním, jak zabezpečit naše domy, garáže, kůlny. Důležité je třeba doporučení, jak označit náš zvonek u dveří nebo poštovní schránku. Vždycky psát v množném čísle, třeba Novákovi nebo rodina Nováková. Protože i podle tohoto označení zloděj nebo podvodník odhadne, zda v domě nebydlí osamělý nebo starší člověk. Zloději si většinou vybírají snadnější cestu, kde něco odcizit nebo kam se vloupat. Beseda s panem Malcharčíkem byla opět zajímavá a podnětná a doufáme, že nebyla poslední.

ve sklepích leží - i několik měsíců. Na konci prohlídky nás čekala ochutnávka pív, která se zde vyrábí. Ochutnali jsme piva světlá, polotmavá i černý ležák. A také velmi silné pivo Gustav, pojmenované po našem známém (asi pro ty starší) zápasníkovi, Frištenském. Pivovar jsme opouštěli s těžkým srdcem, a také s trochu těžšíma nohama. Domů jsme si odnášeli kromě odborných poznatků i výtečné pivo, samozřejmě zakoupené v podnikové prodejně. Teď také víme, proč je tolik druhů piva. Například jsou piva, u kterých se jenom stojí a jen tak debatuje. Pak piva, u kterých se sedí, ale zároveň hodně běhá. A pak jsou piva, po kterých se leží. Nejdříve v hospodě na stole, potom někde venku u příkopu. Ta poslední jsou právě ty ležáky.

V našem nabitém programu jsme měli ještě zastávku v ateliéru velmi svérázného umělce, malíře a řezbáře Jaroslava Beneše. V jeho pohyblivém betlému jsou kromě klasických figurek také figurky místních obyvatel a různých celebrit. Má tam i před časem mediálně známého tykadlového řidiče.

Závěr našeho výletu byl v Lošticích v Muzeu olomouckých tvarůžků. Po shlédnutí historie výroby této nezaměnitelné delikatesy byl čas jen na nákup tvarůžků v podnikové prodejně. Protože sortiment tvarůžků i výrobků z nich je velmi široký, a bylo třeba nakoupit i pro všechny naše známé, bylo rozumné nechat návštěvu Loštic až na samý konec zájezdu.

V průběhu prázdnin se pravidelné schůzky nekonaly, ale přesto jsme úplně nezaháleli.

V červenci jsme navštívili rožnovský skanzen. Využili jsme výjimečné akce, kdy jsme ve čtvrtek 7. 7. měli do celého areálu vstup zdarma. Nejen, že jsme ušetřili, ale zároveň jsme prožili krásný slunečný den v nádherné přírodě a připomněli si již dávno zašlou dobu starých valašských chalup. A z Jurkovičovy rozhledny viděli celý skanzen a okolí Rožnova.

V květnu jsme uspořádali zájezd do olomouckého kraje. První zastávkou byla obec Javoříčko. Tato vesnička je známá nejen svými krásnými jeskyněmi, ale také tragédií z konce války. Vesnice byla 5. května 1945 německými nacisty vypálena a 38 mužů bylo popraveno. Nejmladšímu z nich bylo pouhých 15 let. Po válce byla vesnice znovu postavena na jiném místě a na ruinách obce vzniklo v roce 1955 pietní místo s Památníkem obětí druhé světové války.

Javoříčské jeskyně jsou díky své krápníkové výzdobě považovány za jednu z nejkrásnějších jeskyní u nás. Pokud jste v nich ještě nebyli, je čas to napravit, návštěva těchto jeskyní opravdu stojí za to.

Další naše zastávka byla v Litovli, a to přímo v jeho známém pivovaru. Litovel je součástí větší pivovarnické skupiny spolu s přerovským Zubrem a hanušovickou Holbou. Pivo zde vaří klasickým způsobem, proto je chuťově nezaměnitelné. Náš průvodce nám ukázal celý postup výroby piva. Prohlídka začala ve varně obložené nádherným hnědočerveným mramorem s řadou naleštěných měděných kotlů. Je zde tak krásná akustika, že se tu pořádají i koncerty. Viděli jsme opravdu velké nerezové kvasné kádě ve spilce, kde probíhá hlavní kvašení, a nakonec ležácké sklepy, kde pivo při nízkých teplotách dokvašuje a dozrává ve velkých tancích. Čím je pivo silnější, tím déle

Zdatnější členové našeho spolku si ještě v červenci udělali výšlap z Bumbálky na rozhlednu Súkenická, na Třeštík a zpět pak do údolí Velké Hanzlůvky. Odměnou jim byly nejen krásné výhledy, ale i možnost uhasit žízeň v několika občerstvovacích zařízeních na této trase. Bez toho by v tom horkém dni ani nedošli k cíli své cesty.

V srpnu byl rovněž pro milovníky pěších túr určen výšlap k pralesu Razula a dál přes Bařinku do Podtatého. Samozřejmě se zastávkou u památného buku na Bařince. Tentokrát to byl výšlap náročnější, protože záchrana před kolapsem žizní byla až na samém konci této túry, Pod Kapličkou.

Oba výšlapy se ale nesly v duchu pohody a veselí. Tak veselo, jak je na našich schůzkách a ostatních akcích, nikde jinde nezažijete. A pak že s důchodcema není žádná sranda.

V srpnu jsme ještě navštívili zámek Kinských ve Valašském Meziříčí. Zámek byl dlouhou dobu uzavřen, protože v něm probíhala náročná rekonstrukce. Znovu byl zpřístupněn až letos v březnu.

K vidění je zde stálá expozice s názvem Člověk v krajině a krajina v lidech. Ukazuje mimo jiné, jak se v průběhu dějin měnil vztah člověka k přírodě. Celá prohlídka probíhá netradičně bez průvodce, který obvykle návštěvníky provází. Průvodce nahrazuje audiovizuální technika a filmové záběry krajiny. V době naší návštěvy zde také probíhaly výstavy pod názvem *Někdo to rád sušené* a *Po kalíšku dáme*. Ta první seznamovala s tím, jak se dřive sušilo ovoce v sušárnách, jak takové sušárny vypadaly. Ta druhá pak, jak se ovoce zkapaľňovalo a do čeho se pak vyrobený nápoj nalával, tedy ukázky skla na pálenku. Štampřlky a kalíšky se kdysi vyráběly také v našich karlovských sklárnách. Při prohlídce zámku si můžete na chodbách také prohlédnout krásné gobelíny.

Na podzim se opět rozběhnou naše pravidelné schůzky. V plánu máme další akce, pokud bude počasí příznivé, snad i nějaké výšlapy.

Marta Čecháčková

Vrátily se

Vrátily se a opět jsou mezi námi – naše skvělé prodavačky z bývalé prodejny JEDNOTA. 18. května uzavřely bývalou prodejnu, ze které, ačkoliv poctivě postavené, což bylo patrné při jejím bourání, později nezůstal kámen na kameni, jak se říká a začaly ji vyklízet. Čekaly, co se bude dít dál, a my zákazníci jsme byli přinuceni jezdit a chodit do vzdálenějších prodejen, abychom si nakoupili to nejnужnější, což některým z nás dříve narozených komplikovalo život. Našich „sedm statečných“ prodavaček nám velmi scházelo.

Běžel čas, došlo k vyklizení prodejny, následně byla zahájena její demolice, uzavřením prodejny překvapené vedení obce začalo hledat řešení vzniklé nepříjemné situace a naše paní prodavačky také. Paní vedoucí Alena Mynářčiková zvolila odchod do důchodu, paní Radmila Koňářčiková začala řešit svůj zdravotní stav a paní Zuzana Kysučanová, která si přivodila úraz, odešla na nemocenskou, a tak 25. července převzala klíče od domu čp. 957 nová paní vedoucí Pavla

Řepková, aby v něm společně s kolegyněmi Adélou Chudějovou a Foteini Tsontzou začala zřizovat novou prodejnu JEDNOTA. Když jsem je v sobotu 30. července navštívila, zastihla jsem je mezi navezeným zbožím, krabicemi a různým zařízením. V té chvíli jsem jim jejich novou situaci ani trochu nezáviděla. Začaly pracovat za přispění Radmily Koňářčikové a Zuzany Kysučanové, jak jim dovolil jejich zdravotní stav a v pátek 5. srpna v 7 hodin ráno nová paní vedoucí Pavla Řepková slavnostně roztříhla pásku na dveřích obchodu a my jsme mohli vstoupit. Při prvním placení jsme u pokladny dostali dárek, kterým byla kobliha. Od 5. srpna máme tedy na Rozcestí Soláň obchůdk se zdobným květináčem a lavičkou pro odpočinek u vchodu, ale především jsou zpět naše skvělé prodavačky – díky za to. Ale co postrádám, jsou kontejnery na tříděný odpad, především papír a sklo, a tak se nerudovsky ptám „Kam s ním?“ Je mi líto, že SPOTŘEBNÍ DRUŽSTVO JEDNOTA v naší obci prodalo svůj pozemek a prodejnu a místo toho zvolilo odchod do nájmu. Snad to časem nezpůsobí zánik jeho prodejny v naší obci...

Marie Mikulcová

Hasiči a mladí hasiči Podtáté

Když jsme psali poslední článek do zpravodaje, ani jsme netušili, kolik se toho může stihnout za pár měsíců.

Letní část sezony jsme zahájili 13. června smažením vaječnice na našem výletišti. Počasí nám přálo, účast byla hojná, a tak jsme se rovnou pustili do plánování našeho tradičního Výletu v přírodě na 16. července a doufali, že i v této nelehké a hektické době někdo přijde. Připravili jsme guláš, placky, byla skvělá hudba i bohatá tombola. Vyrobili jsme i nové lávky, které jsme výletem i hned vyzkoušeli. Ano, nakonec vše klaplo na jedničku, přišla spousta lidí a bavili se skvěle, jen počasí nás v nočních hodinách trochu pozlobilo, přesto ale hodnotíme tuto akci jako velmi vydařenou. Děkujeme všem, kteří přišli, taktéž i všem, kteří nám přispěli do tomboly.

Naši mladí hasiči měli několik výzev před sebou. Poslední zpravodaj zněl 6 medailí z 6 závodů. Jaká je realita nyní v druhé půlce sezony? 22 medailí (11 zlatých, 7 stříbrných, 4 bronzové). Ale po pořádku. V loňském zpravodaji jsme napsali, že chceme do Karlovic dva okresní tituly v disciplíně TFA, jak v mladších dívkách, tak starších chlapcích. Podařilo se, zůstali jsme neporaženi a se 6 zlatými se stali **mistry okresu v soutěži O nejpevnějšího hasiče Valašských kotárů, čehož si velmi vážíme.**

V létě se nám podařilo s přispěním zdravotní pojišťovny ČPP poslat naši mladou kolegyni na hasičský týdenní kurz spojený s táborem. Celý týden byl věnovaný zejména požárním útokům, kde se pod hlavičkou Podtáté složil tým holek z Moravy a ve finálním závodě získaly 1. místo. Velkou zajímavostí byl zejména poslední den, kdy si dívčí tým musel sbalit ty nejnuttnější věci a pěšky vyrazit na stanovené místo, analyzovat situaci, postavit tábor na noční přežití, vařit. Po našem hasičském se tomu říká **odřad** a znamená to odvelení na určené místo z důvodu okamžité pomoci. Tohle má za úkol simulovat u dětí pocit budování odpovědnosti nejen směrem ke sboru, ale zejména nezištně pomáhat všude tam, kde je třeba, a to okamžitě. Je neuvěřitelné, že děti (holky) od 10 do 13 let věku dokážou tak držet spolu, což ukazuje na správnou práci přímo ve

sborech a výchově k hasičské práci. Velmi rádi bychom to absolvovali znovu, tentokrát v zahraničí i v kategorii junior, na čemž intenzivně pracujeme.

Velký díl odpovědnosti jsme zažili při pozvání do Polska. Přijďte se ukázat i k nám, přišlo pozvání. To jsme byli v šoku, mezinárodní soutěž sborů z Polska, Slovenska a Česka, celkem přes 160 dětí a Podtáté mezi takovou elitou? Nervozita byla zejména u trenéra, jsme připraveni? V mladších dívkách jsme se rozhodli jít na riziko od začátku, v takové konkurenci to ani jinak nešlo. Do poslední překážky jsme vedli, nakonec skvělé 7. místo. Ve starších chlapcích fantastické 3. místo a obrovský zážitek pro všechny, navíc naši závodníci patří mezi TOP 10 své kategorie v **soutěži IRON Firefighter Polska Strazak**. Tady jsme poznali, že mezinárodní úroveň v TFA je i v dětech neuvěřitelná a roste nám generace skvělých závodníků nejen kolem nás, ale i v sousedních zemích. Je poučné vidět, jak se děti integrují do svého výjezdu a musíme říct, že Poláci jsou v tom opravdu daleko. Už se těšíme na junior kategorii.

Souběžně s naší ligou jezdíme další 3 ligy a spoustu individuálních závodů a chtěli bychom do Karlovic dovézt ještě pár hezkých výsledků z celé republiky (o tom v příštím zpravodaji).

Co nás ještě čeká? Cca 10 závodů, ale intenzivně se momentálně připravujeme na jeden konkrétní závod, kde poslední překážkou je výběh do 6. patra a pomoc nahlášené osobě. Před tím samozřejmě mnoho vyčerpávajících úkonů na čas. Je to dřina, ale ta se nám jednou vrátí v posílení naší karlovske výjezdové jednotky. Dalším cílem z naší strany je prosadit se i v Rakousku a Německu, takže úkol trvá.

Před rokem jsme dostali nabídku, která trvá, reprezentovat již mimo Karlovice, pod hlavičkou jiného sboru. Je to jako přestoupit ve fotbale z okresu do Slavie nebo Sparty Praha, prostě jiný level. Držíme ale slovo, že naše krásné Karlovice budeme reprezentovat, pokud to půjde.

Martin Pavelka, Zdeněk Dorňák, SDH Podtáté

Hasičský víkend

Druhý červencový víkend se zbrojnice v Tisňavách připravovala na svoji největší akci roku. Hasičský víkend, jak jsme si ji pojmenovali, se skládá ze tří soutěží od pátku do neděle.

Pamětníci jistě vzpomenu na tradiční soutěž v požárním útoku O Valašský širák nejprve pořádanou na louce do kopce poblíž hospody U Vojvodíků. Poté se závod přesunul do areálu hasičské zbrojnice v Tisňavách, kde se pořádá dodnes. Sobotní termín spolu s večerní zábavou a tombolou je minulostí a soutěž startuje pravidelně v neděli dopoledne. Letos již 35. ročníkem.

Jak šel čas, objevil se v České republice nový fenomén tak zvaného TFA. Ve zkratce z anglického toughest firefighter alive - nejtvrdší hasič přežije. Jde o disciplínu silové vytrvalostního víceboje, kdy závodník v „plné polní“ zdolává překážky simulující reálné situace u zásahu. Závodů jsou zajímavé

především tím, že na lokální úrovni je každý jiný podle toho, jaké má pořadatel možnosti trati. Náš závod je jedinečný zejména tím, že se závodí za tmy. Jedná se totiž o Noční TFA Velké Karlovice, které si drží od založení svůj pátečně-sobotní termín uprostřed léta. V rámci dobrovolných hasičů patří svým 10. ročníkem k tradičním akcím. V době svého vzniku šlo teprve o druhý noční závod v ČR. Od té doby sice závodů přibýlo poměrně dost, avšak těch s umělým osvětlením je stále jako šafránu. V posledních letech patří i do seriálu Zlínské ligy železných hasičů.

Nejmladším pořadatelským přírůstkem je dětské TFA Velké Karlovice. Jde o obdobu dospělého TFA, upravené pro zážitky mladých hasičů a jejich fyzické možnosti na trati. Závod jsme poprvé uspořádali v roce 2017, když jsme v SDH zakládali kroužek mladých hasičů a rovnou jsme jim uspořádali „jejich“ dětské TFA. Jako u dospělé verze, i malé TFA bylo průkopníkem ve své disciplíně v tom ohledu, že šlo o jeden z prvních závodů v době svého vzniku. Termínově se vešel před dospělé noční TFA a zcela netradičně na zvyklosti dětských závodů tak začíná v pátek od 17h. Pátečně-sobotní divák tak na kláních železných hasičů u zbrojnice v Tisňavách může vidět závodníky od 4 do 65 let (nejmladší a nejstarší zaregistrovaný závodník). V neděli pak již zmiňované týmové požární útoky sedmičlenných družstev.

Výsledky

Dětské TFA

Příprava 1. Ella Navrátilová – Velké Karlovice-Tisňavy, 2.Filip Hatlapatka-Janová, 3. Nela Strmisková-Velké Karlovice-Tisňavy. Mladší dívky: 1.Klára Kurfurstová-Rychlov, 2.Ester Václavíková-Rychlov, 3. Pet'ka Pračková-Lúky. Domáci Adéla Navrátilová (11.), Karolína Koňářková(12.) Mladší chlapci 1. Jan Kozák-Rychlov, 2.Samko Svorčík-Lúky, 3. Matěj Daněk-Janová. Domáci Vojta Smazal (4.). Starší dívky 1. Nela Doleželová-Velké Karlovice-Tisňavy, 2.Šarlota Šenk-Rychlov, 3. Tereza Tomková-Velké Karlovice-Tisňavy. Starší chlapci 1. Jakub Dorňák-Velké Karlovice-Tisňavy, 2.Adam Hatlapatka-Janová, 3. Lukáš Minarčík-Velké Karlovice-Tisňavy

Noční TFA

Ženy 1. Vladislava Kalná-Jarcová, 2. Lucie Bůbelová-Veselá, 3. Klára Katrušáková-Janová. Domáci Eva Vojvodíková(4.) Muži 35+ 1.Zdeněk Janoš-Hať, 2.Dušan Pokorný-Vigantice, 3.Marek Ludvík-Rakvice. Muži 1.Ondřej Rybníkář-Blatnice pod Svatým Antonínkem, 2.Lukáš Mrňka-Újezd, 3.Pavel Vacula-Karviná Hranice

O Valašský širák

Ženy 1. Vsetín Rokytice B, 2. Příbor, 3 Vidče. Muži 35+ 1.Velké Karlovice, 2. Křová, 3. Ublo. Muži 1. Příbor, 2. Horný Vadičov, 3. Podhradní Lhota. Domáci Velké Karlovice A (4.), Velké Karlovice B (8.).

Lukáš Vojvodík-SDH Velké Karlovice-Tisňavy

Fotbal VKK

Muži A. Po sestupu z Krajského přeboru do Krajské soutěže skupiny A nás čeká nelehký úkol udržet se v této soutěži. Kádr mužů prošel velkými změnami, od výměny trenéra až po hráčské změny. V týmu skončili zkušení Luboš Němec, Radim Maňák, Jan Kučera a Pavel Škrobák přestoupil do Halenkova. Ze zdravotních důvodů jsou mimo opory základní sestavy Josef Mikula, Vojta Vašut a Tomáš Ondřejka. A naopak přišli Pavel Horák a Petr Ščuka (Vsetín U19), Zdeněk Měrka (Leskovec), Eda Reshetniak (UK), Pavel Maliňák (Halenkov).

Přípravu na novou sezónu jsme začali už 4. 7. 2022 společně s B týmem vedeným trenérem Alešem Jurajdou, trénujeme 3x týdně. Společně jsme v přípravě absolvovali přípravné zápasy s těmito výsledky: Vkk-Rožnov 1:3 (Gášek), Vkk-Hovězí 5:1 (3x Gášek, Píšek, Reshetniak), Vkk-Halenkov 1:3 (Jurajda). Na konci letní přípravy jsme se zúčastnili turnaje starostů ve slovenském Babíně, který jsme vyhráli s těmito výsledky: Vkk- Sk Babín 1:0 (Orság M.), Vkk-Brena (PL) 2:0 (2x Reshetniak). Pohár hejtmána Zlínského kraje jsme začali na Dolní Bečvě výhrou 2:1 (Karlík, Reshetniak) a přes výhru ve Francově Lhotě 1:0 (Měrka) jsme se dostali do čtvrtfinále jako poslední zástupce okresu Vsetín, kde jsme nestačili na celek Slušovic a prohráli 3:0.

Novou sezónu jsme začali na pouť důležitou výhrou s Horním Lidčem 2:1, (2x M.Jurajda), další výsledky: Hrachovec - Vkk 5:0, Vkk - Kelč 5:2 (Měrka, Gajdoš O., Koňářik T., Štuler, Gášek), Prostřední Bečva - Vkk 4:1 (Reshetniak), Vkk - Podlesí 2:1 (Jurajda,Gášek). Chceme, aby nový mladý kádr hráčsky vyrůstal a získával zkušenosti od starších hráčů jako jsou Sedlák, Bil, Zeť, Štuler, Píšek, Maliňák. Z dorostu jsme do A týmu přeřadili Tomáše Koňáříka, Jiří Gášek si svými výkony řekl o základní sestavu a dostávají příležitost i další dorostenci jako je Jan Tomek, Jiří Gajdoš ml., Jan Hrabovský. Pro tuto sezónu počítáme s těmito hráči: Brankáři: Sedlák Ladislav, Bil Tomáš, Tomek Jan. Hráči: Zeť Roman, Podešva Jakub, Gajdoš Ondřej, Jurajda Matěj, Kovář Miroslav, Štuler Tomáš, Karlík Šimon, Horák Pavel, Koňářik Tomáš, Maliňák Pavel, Korabík Adam, Měrka Zdeněk, Reshetniak Eda, Chromčák Pavel, Píšek Jan, Gášek Jiří, Gajdoš Jiří ml., Koňářik Radek. Trenér: Jiří Gajdoš Asistent trenéra: Petr Ondřejka Vedoucí mužstva: Jaroslav Valián.

Tímto Vás srdečně zveme na naše zápasy a doufáme ve Vaši diváckou podporu i vytvoření patřičné sportovní atmosféry. Děkuji zároveň všem divákům, kteří nám nyní chodí fandit. Hesla jako: „Fandi, ale zůstaň člověkem“ a „Respect“ by měla být samozřejmostí.

Jiří Gajdoš

Hlavní část golfové sezóny se vydařila

První účast na mistrovství Evropy mezi muži, které se hrálo ve Španělsku, skončila po velkých problémech s výstrojí pro Matěje Baču 74. místem. Kvůli prasklé hlavě driveru v závěru prvního kola ztratil Matěj po ranách z odpaliště dva míčky a zapsal do skórkarty devět ran což bylo o pět ran více než vyžadovala norma jamky. S tímto handicapem pak bojoval další dvě kola, ale i přes zlepšenou hru se nepodařilo projít o dvě rány do finálového kola.

Poté následoval přesun do Německa na mistrovství Evropy do 18 let. Tam se Matěj blýskl hned v prvním kole výsledkem -6 a o ránu byl na druhém místě za Angličanem Harley Smithem. Druhé kolo už bylo o poznání horší, ale i tak celkové skóre -3 znamenalo 21. místo.

V soutěži týmů byl Matěj jednoznačnou oporou a ve hře na jamky porážel jednoho soupeře za druhým. Bohužel českému týmu nepřálo štěstí a ve čtvrtfinále podlehli domácímu Německu až v dodatečně rozehrávce. Kluci hráli opravdu skvěle a byli kousek od obrovské senzace. Nutno dodat, že Německo si došlo až pro zlaté medaile.

Následoval krátký odpočinek a znovu se šlo do boje. Tentokrát na mezinárodní mistrovství ČR v kategorii mužů. To se hrálo v Brně na hřišti Kaskáda. To patří mezi Matějovy oblíbené. Jenže opět se přidaly nečekané potíže. Tentokrát zdravotní. Ještě večer před prvním kolem nebylo jasné, jestli zranění nohy Matěje pustí do hry. Ráno se rozhodl, že zkusí kolo odehrát a pak se uvidí, jestli zdraví umožní pokračovat. Kolo se docela povedlo a noha se taky umoudřila a další den už byl bez potíží. Medaile sice znovu necinkla, ale dobrý pocit z předvedené hry dával naději na další úspěchy. Mimo plán a

vzhledem k narůstající formě odjel tentokrát za doprovodu mámy na turnaj CZECH OPEN do Berouna. Šlo o turnaj profesionálů a nejlepších amatérů. Výborná a zlepšující se čísla vynesla Matěje na 6. místo a pozici nejlepšího amatéra. To se o několik hodin později ukázalo jako klíčové pro celou sezónu. Cestou domů zavola Matějovi promotér D+D Real Czech Masters a udělil mu kartu na turnaj největší profesionální evropské série DP WORLD TOUR hraný v Praze.

To byla naprostá pecka a po loňské zkušenosti jsme se opět těšili na nejlepší světové profíky. Matějova forma byla dál na vysoké úrovni a bylo vidět, že si z velkých jmen nic nedělá. Po vyrovnaných kolech 71 a 71 ran prošel do víkendových kol. To byla velká senzace! Bohužel hned další kolo bylo pro silný déšť přerušeno a dohrávalo se až další den. To se pak ne moc pozitivně projevilo na skóre dohrávaného kola. To došel za 75 ran a bylo z toho parádní 63. místo.

Sezóna už půjde k závěru a Matěje čekají pouze 2-3 turnaje na Slovensku. Spíše než na golf se teď těší na cestu do USA kam si jede vybrat školu, na které bude studovat a pokračovat v golfové kariéře.

(Na fotografiích je Matěj Bača a Ian Poulter, známý a nepřehlédnutelný anglický golfista)

Leo Bača

Volejbal

Tradiční volejbalový turnaj amatérských smíšených družstev TJ TATRA Velké Karlovice na Sokolském hřišti v Karolince se konal tentokrát v sobotu 3. 9. 2022. Byl to již 8. ročník. Poprvé v historii jsme ho pořádali v září a bylo to dobré rozhodnutí. Počasí nám přálo, lepší snad ani nemohlo být. Také účast družstev se vydařila a byla velká, bodejť by ne, konal se po dvouleté pauze.

Turnaj jsme odehráli na 2 antukových hřištích. Pravidla byla upravena tak, aby vyhovovala časovému harmonogramu, rozlosování družstev bylo v 10 hodin. Pozvání přijaly týmy z Halenkova, Lužné, Vrútek (Slovensko), Šumperka a Slušovic.

Děkujeme Obci Velké Karlovice za ceny pro zúčastněná družstva - turnaj vyhráli volejbalisté ze Šumperka, druhé místo obsadili Slováci z Vrútek u Martina a třetí místo jsme obsadili my. To byl snad nejlepší výsledek na našem turnaji za 8 ročníků. V každém případě to byla společenská událost, kde jsme se po takové době mohli potkat a volejbal si zahrát.

Andrea Křenková

První svaté přijímání

Neděle 19. června byla velkou slavností pro naši farnost, ale hlavně pro naše děti, které se poctivě připravovaly, některé dokonce dva roky, na první svaté přijímání. K prvnímu svatému přijímání přistoupilo 14 dětí, z toho 8 dívenek a 6 chlapců, kteří společně v sobotu poprvé přijali svátost smíření (zpověď) a neděle byla jejich velkým dnem „D“.

Aby toho nebylo málo, tak na tento den připadal svátek Božího Těla a společně s dětmi jsme prošli procesím kolem našeho kostelíka.

Při čtyřech zastaveních otec František žehnal nám všem přítomným, ale i celé farnosti, všem lidem, i za ukončení nesmyslného válečného konfliktu.

Foto Josef Pavlín

(PK)

Slavnost svatých Cyrila a Metoděje u zvoničky za Miloňovú

*„Od doby té nám světlo víry plane,
dědictví otců zachovej nám, Pane!“*

(VI. Šťastný 1893, refrén cyrilometodějské písně)

O 14 dní později, v podvečer svátku věrozvěstů Cyrila a Metoděje, byla sloužena mše svatá po 10 letech u zvonice za Miloňovú, která je těmto dvěma velmi významným světcům zasvěcena. „Věříme, že se tato mše a událost stane tradicí a bude se každoročně opakovat,“ znělo z úst některých přítomných.

Již tradiční mše svatá v tento svátek se konala i u kaple na rozcestí Podřaté. Letos po dlouhých letech nám při mši svaté přišlo, ale víme, jak déšť a vlaha jsou pro život důležité, takže přítomné to neodradilo, ba naopak na konci byli odměněni domácím produktem jak z cukrářské dílny, tak i pálenkovou dobrotou.

Na závěr bychom mohli dodat, že vše, co se s láskou dělá, to se daří, a pokud je tam Bůh, tak je to prostě Boží.

Petr Koňařík

Podzime, buď pozdraven!

Podzime, v naší horské dolině patříš k nejpůvabnějším obdobím v roce. Začínáš v září. To ještě kvetou drobná polní kvítka, stráně jsou vyzdobeny rudými plody jeřabin, černou bezinkou, modrými divokými trnkami a cihlově červeným šípem. K čisté azurově modré obloze zvedne svou fialovou hlavičku valašský bodlák - valašská růže, co svým vzrůstem předpoví výšku sněhové pokrývky v zimě.

Po podzimní rovnodennosti (kolem 23. 9.) den začíná šetřit světlem, protože délka sluneční obchůzky je každým dnem kratší. Sady voní ovocem a vyčerpaná pole začínají podřimovat, i když ještě na svatého Václava (28. 9.) se v naší dolině vykopávaly brambory a před časem zajížděly k naší škole vozy s bramborami, které pak chlapci z 9. třídy skládali do sklepa. Nastával čas díkůvzdání.

Podzime, v říjnu zažehneš stráně a ty pak hoří v mnohobarevných plamenech. Na jeho konci každé ráno zvedneš vítr a do prostoru rozneseš na zem spadlé listy stromů. Ty pak krouží v zajetí gravitace, některé výš, jiné u samé země. V tom čase vstupuje do našich údolí volnost a krásný smutek „dušiček“. Smutek, jenž vybízí k přemýšlení a vzpomínání...

Marie Mikulcová, foto Daniela Jurečková

Dvě výročí naší školy

V srpnu a v září letošního roku si naše škola připomněla dvě výročí: v srpnu 1947 (před 75 lety) byla podle projektu Ludvíka HILGERTA z Prahy a zahájena stavba Národní školy U Kostela, 29. června 1952 byla budova školy otevřena a 1. září 1952 (před 70 lety) byla v nové školní budově zahájena výuka.

Toho dne se ze mne stala školačka.

„Učení v mládí je rytí do kamene,

Učení ve stáří je kreslení do písku.“

(Čínské přísloví)

V 1. třídě nás bylo podle fotografie 33 (15 chlapců a 18 dívek). Naším prvním učitelem se stal Josef TICHÝ (1908 - 1979), hodný prosedivělý pán, který hrál na housle a uměl kouzlit - čarovat. 30. června 1953 nám podruhé podepsal naše první vysvědčení spolu s panem ředitelem Jindřichem VAŠUTEM.

Když nás po letech pan učitel Josef Tichý na 2. stupni učil hudební výchovu, byl na nás opět hodný (kluci mutovali a já jsem například měla nízko položený hlas, a tedy problémy s oktávou), hodnotil nás protekčně slovem - výborný. Byli jsme mu za to vděční.

Uplynul nějaký čas a stalo se, že jsem za pana učitele Josefa Tichého v jeho třídě učila (suplovala) hodiny tělesné výchovy...

„Být kantorem se nemá odvážit, kdo zná jen jednu píseň.“

(Francouzské přísloví)

26. června 1954 podruhé podepsala naše druhé vysvědčení Ludmila DIVÍLKOVÁ (1893 - 1987), starší trpělivá paní učitelka, která dlouhé hodiny trávila opravami našich sešitů. Červeným inkoustem měla trvale potřísněné prsty. V kolonce ředitele školy byl na našem vysvědčení tenkrát podepsán Jindřich DUDA, a to proto, že 1. září 1953 se Národní škola U Kostela stala součástí osmileté střední školy, jejímž ředitelem byl Jindřich Duda.

„Dlouhá chvíle je smrtelný hřích každého učitele.“

(Johan Fridrich Herbart, německý filosof 1776 - 1861)

SMUTNÁ VÝROČÍ PRVNÍCH ŘEDITELŮ NAŠÍ ŠKOLY

16. ledna letošního roku uplynulo 25 let od úmrtí ředitele školy Jindřicha VAŠUTA (zemřel v roce 1997), 13. března letošního roku uplynulo 55 let od úmrtí ředitele školy Jindřicha DUDY (zemřel v roce 1967).

Jindřich DUDA (1904 - 1967)

Narodil se 6. listopadu ve Starých Hamrech v dělnické rodině. Ve Frýdku navštěvoval gymnázium a v Opavě vystudoval učitelský ústav. Od roku 1926 působil jako učitel měšťanských škol v okrese Bruntál. V roce 1938 byl přijat jako odborný učitel na měšťanskou školu ve Velkých Karlovicích, kde od roku 1941 až do své smrti 13. března 1967 působil jako její ředitel.

Vedle pedagogické práce se Jindřich Duda dlouhou řadu let věnoval osvětové a kulturní činnosti - zejména vlastivědné. Valašsko popularizoval v tisku: vydával vlastivědný sborník Dolina Urgatina a sborník Dědina pod Beskydem, byl stálým dopisovatelem okresního týdeníku Naše Valašsko a spolupracovníkem redakce regionální revue Valašsko. Zpracoval řadu historických témat z dějin Velkých Karlovic. Ochotně a nezištně pomáhal studentům ve vypracování disertačních prací. Mně v tzv. „roku řízené praxe“ ve školním roce 1966 - 1967 zadal nádherný ročníkový úkol, skvěle cílený, motivující a velmi hodnotný. Měla jsem navštívit - poznat všechny naše čtyři málotřídní školy a zjistit stav jejich školních knihoven.

Pan ředitel Jindřich Duda trpěl nevyléčitelnou srdeční chorobou, těžce nesl několik dnů trvající školní inspekci ve škole a když jel na poradu historiků připravovat učebnici dějepisu pro 9. ročník ZŠ, do níž měl být zařazen odstavec o partyzánské činnosti na Valašsku, stihla jej v autobuse srdeční slabost, které podlehl 13. března 1967 po 21. hodině v nemocnici ve Valašském Meziříčí.

Na schodišti školní budovy jsme připravili katafalk pro pietu a následně jsme ostatky pana ředitele Jindřicha Dudy doprovodili do krematoria v Ostravě.

Jindřich Duda byl ženatý, s chotí Vlastou (ředitelkou mateřské školy) vychoval jednu dceru (Jitku). Často mi říkal: „Valašsko si zasloužilo také mít svého Aloise Jiráska.“

Jindřich VAŠUT (1911 - 1997)

Narodil se 26. října 1911 ve Velkých Karlovicích v rodině horského zemědělce. V pěti letech osiřel, zemřel mu otec. Po absolvování měšťanské školy v Novém Hrozenkově a jednoročního účetního kurzu byl přijat do Učitelského ústavu v Příboře, v roce 1931 studium ukončil a od 1. září 1932 se začal věnovat pedagogické činnosti.

31. ledna 1940 byl jako velitel místní organizace Obrana národa zatčen gestapem a uvězněn. Po návratu z vězení byl 1. září 1945 jmenován řídícím učitelem Obecné školy ve Velkých Karlovicích, později pracoval jako učitel a zástupce ředitele. Od roku 1962 až do odchodu do důchodu v roce 1972 působil jako ředitel II. základní školy ve Velkých Karlovicích.

Jindřich Vašut se aktivně zapojoval do kulturní činnosti, spolupracoval s Jindřichem Dudou při vydávání časopisu Dolina Urgatina (1946 - 1951) a sborníku Dědina pod Beskydem (1954 - 1957). Aktivně se zapojil do přípravy nově vznikajícího Karlovského muzea jehož činnost byla zahájena v roce 1971. V roce 1973 byl jmenován vedoucím tohoto zařízení, ve vedení Karlovského muzea setrval do roku 1990.

Se svou chotí Jarmilou (učitelkou) vychoval Jindřich Vašut dva syny. Zemřel 16. ledna 1997 v nemocnici ve Vsetíně a je pohřben na hřbitově ve Velkých Karlovicích.

Naši třídu pan učitel Jindřich Vašut učil ve 3. třídě. V jeho kabinetu stávalo staré harmonium, s nímž jsem se později setkávala na půdě školy, kde jsem ho s úctou obcházela, neboť mi připomínalo moje potíže s oktávou. Pan ředitel Jindřich Vašut často říkával: „Nemusíme být první, ale nikdy nesmíme být poslední.“

Marie Mikulcová

Vzpomínka na houbařskou sezónu

Ročník XX, číslo 80. Ev. číslo periodického tisku: MK ČR E 21757. Tisk Grafia Nova Zašová. Dat. vydání 1.11. 2022. Uzávěrka příštího čísla je 4. 12. 2022. Vydává Obec Velké Karlovice, 756 06 Velké Karlovice č. 1, IČ: 00304417. Četnost vydání: čtvrtletně, periodický tisk územního samosprávného celku. Děkujeme příspěvatelům za články a přejeme příjemnou podzimní a adventní dobu. Za redakční radu J. Ryplová, D. Detriková, J. Rypí

HASIČI VARUJÍ

pozor na nebezpečí požáru v topné sezóně

zamyslete se

Topíte správným palivem ?

do kotlů, kamen a krbů patří jen určené palivo
spalováním domácího odpadu, plastů a jiných vysoce hořlavých
látek se zvyšuje riziko vzniku požáru

Máte čisté komíny ?

čisté komíny jsou základem bezpečí
každý majitel domu si musí pravidelně nechat prohlédnout
a vyčistit komínové těleso

Uskladňujete správně topivo ?

v těsné blízkosti kotlů, kamen a krbů nesmí
být uloženy žádné hořlavé látky
odlétnuté žhavé částice při topení mohou zapálit dřevo nebo papír
uložený v těsné blízkosti spotřebičů

nepodceňujte nebezpečí kolem vás
a nebuďte lhostejní ke svému okolí

jsme tu pro vás
HZS Zlínského kraje

Svítím pro tebe
Interiérové osvětlení

www.svitimprotebe.cz
info@svitimprotebe.cz
+420 724 411 489

Stavíte, rekonstruuje nebo jen zvažujete změnu
osvětlení?

Zabýváme se zdravým světlem a rádi Vám
vytvoříme návrh osvětlení na míru.

- Určíme vhodný počet a pozice svítidel.
- Poradíme s výběrem svítidel.
- Vytvoříme vizualizaci osvětlení.
- Zajistíme dodání a montáž.

Michal Repák nabízí kompletní elektropráce

tel.: 605 571 890, e-mail: mchalrepak@gmail.com

PALUBKY, OSB DESKY, FASÁDNÍ PROFILY PODLAHY, BRIKETY, LIŠTY, BARVY

DŘEVOPRODEJ

VELKÉ KARLOVICE - LESKOVÉ (areál Dolinka)

OTEVŘENO Po - Pá 7.30 - 16h, So - Ne dle tel. dohody

 725 508 542

RESORT VALACHY
VELKÉ KARLOVICE

**Možnost
brigády pro
studenty**

NAJDĚTE KRÁSNOU PRÁCI PÁR MINUT OD DOMOVA

Hledáte dobře placenou práci či brigádu přímo ve svém bydlišti? Pojdte pracovat k nám! Před zimní sezónou posílujeme týmy Spa hotelu Lanterna a Wellness hotelu Horal. Některé pozice jsou vhodné i jako brigáda pro studenty nebo při rodičovské dovolené.

Aktuálně hledáme (nástup možný ihned):

- Číšník/servírka zástup. vedoucího směny od 30 000 Kč
- Vedoucí směny restaurace od 32 000 Kč
- Číšník/servírka senior od 28 000 Kč
- Barman/barmanka od 27 000 Kč
- Šéfbarmán od 32 000 Kč
- Strojník bazénové technologie od 28 000 Kč
- Recepční od 26 500 Kč
- Instruktor/ka školy lyžování - brigády na DPP

Benefity:

- Mzda vždy řádně a včas na účtu
- Odměny a příplatky za přesčasy
- Vstup zdarma do Wellness Horal
- Slevy až 40 % na Datart.cz

✉ kariera@valachy.cz ☎ +420 771 132 764

www.valachy.cz/kariera